

Labklājības ministrija

**Eiropas Sociālā fonda projekta
«Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai»
vienošanās Nr. 9.1.1.3/15/I/001**

***Sociālās uzņēmējdarbības konference, Rīga
2017.gada 3.martā***

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Labklājības ministrija

Informācija par projektu

- **Projekts tiks īstenots:** Eiropas Sociālā fonda darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 9.1.1. specifiskā atbalsta mērķa „Palielināt nelabvēlīgākā situācijā esošu bezdarbnieku iekļaušanos darba tirgū” 9.1.1.3.pasākuma «Atbalsts sociālajai uzņēmējdarbībai» ietvaros
- **Projekta īstenotājs:** Labklājības ministrija
- **Projekta partneris:** AS "Attīstības finanšu institūcija Altum"
- **Plānotās izmaksas:** 19 920 206 *euro*
- **Projekta īstenošanas laiks:** 2016.gada 4.janvāris - 2022.gada 31.decembris.

Labklājības ministrija

Kas ir sociālā uzņēmējdarbība?

- Sociālā uzņēmuma izveides mērķis ir vērsts uz sociālo vai sabiedrībai nozīmīgo problēmu risināšanu
- Sociālie uzņēmumi ir tirgus dalībnieki, kas ražo preces un sniedz pakalpojumus
- Sociālie uzņēmumi gūto peļņu investē sociālā mērķa sasniegšanai
- Sociāla uzņēmuma darbiniekiem tiek maksāts darba tirgum atbilstošs atalgojums

Labklājības ministrija

Projekta mērķis

Projekta mērķis ir noteikt un pārbaudīt optimālus risinājumus sociālo uzņēmumu izveidei un attīstībai, tai skaitā darba integrācijas sociālo uzņēmumu atbalstam, lai palielinātu nodarbinātības iespējas:

- nelabvēlīgākā situācijā esošiem bezdarbniekiem,
- personām ar invaliditāti un personām ar garīga rakstura traucējumiem.

Projekta ietvaros tiks izveidota **sociālo uzņēmumu atbalsta sistēma**, kas ietver sociālo uzņēmumu atlases kritērijus un atbalsta instrumentus. Tāpat atbalsta sistēmas ietvaros izstrādāts pasākuma dalībnieku reģistrs un uzsākts reģistrācijas process, kurā varēs iesaistīties komersanti, biedrības un nodibinājumi.

Projekts ļaus noteikt efektīvākās atbalsta formas sociālo uzņēmumu attīstībai, lai tiktu veidoti jauni uzņēmumi, radītas darba vietas un ieviestas jaunas un efektīvas pieejas sociālu problēmu risināšanā.

Labklājības ministrija

Projekta aktivitātes

- **Sabiedrības izpratnes veidošanas un izglītošanas pasākumi** par jaunā projekta iniciatīvu, par sociālās uzņēmējdarbības pazīmēm/kritērijiem, par atbalsta sniegšanas iespējām sociālajai uzņēmējdarbībai un šādas uzņēmējdarbības pieredzi, projekta mērķa grupu un sabiedrības informēšana saistībā ar projekta uzsākšanu
- Sociālo uzņēmumu (*pasākuma dalībnieku*) **reģistra izstrāde** - projekta rezultātā izstrādāti un ieviesti **pazīmes/kritēriji** sociālo uzņēmumu atpazīstamībai
- Uzsākta **pasākuma dalībnieku atlase un reģistrācija (īsteno LM)**
- Uzsākta **atbalsta sniegšana** komersantiem, biedrībām, nodibinājumiem **(īsteno ALTUM)**

Atbalsta sniegšana sociālās uzņēmējdarbības uzsācējiem:

- sociālās uzņēmējdarbības ideju konkursa organizēšana **(īsteno LM)**;
- konsultāciju nodrošināšana sociālās uzņēmējdarbības uzsācēju biznesa plānu izstrādei **(īsteno LM)**

Labklājības ministrija

Informācija biedrībām un nodibinājumiem

- 2016.gada 15.decembrī **LR Saeimā pirmajā lasījumā pieņemts Sociālās uzņēmējdarbības likums**, kas paredz, ka sociālā uzņēmuma statusu Latvijā varēs iegūt komersants (plānotā spēkā stāšanās 2018. gada 1. janvārī).
- Likuma apstiprināšanas un spēkā stāšanās gadījumā, **biedrības un nodibinājumi**, kas projekta ietvaros 2017.gadā būs noslēguši līgumu ar «Altum» par finanšu atbalsta saņemšanu, **varēs turpināt darboties esošajā biedrības un nodibinājuma statusā** (līguma darbības laikā).
- **Atkārtotai pretendēšanai finanšu atbalsta saņemšanai projekta ietvaros** no 2018. gada 1. janvāra, biedrībai un nodibinājumam **būs jāpārreģistrējas par komersantu**, saskaņā ar jauno likumu.
- **Biedrības un nodibinājumi tiks informēti** par iespējamām izmaiņām projekta ietvaros un **tālāko** rīcību!

Labklājības ministrija

Pieteikšanās kārtība, reģistrācija, kritēriji un nosacījumi dalībai projektā

Labklājības ministrija

Labklājības ministrijas Pasākuma dalībnieku reģistrs

- Projekta ietvaros tiek veidots Labklājības ministrijas Pasākuma dalībnieku reģistrs
- Pasākuma dalībnieku reģistrs paredz uzkrāt informāciju par pasākuma dalībniekiem, lai nākotnē nodrošinātu kvalitatīvas un pārredzamas statistikas veidošanu, sociālās ietekmes un biznesa projekta sociālās ietekmes novērtēšanu
- Projekta īstenošanas laikā par Pasākuma dalībnieku reģistru atbildīgā institūcija būs Labklājības ministrija

Labklājības ministrija

Pieteikšanās kārtība

Pieteikties dalībai pasākumā varēs pasākuma mērķa grupas:

- 1) komersanti (sabiedrības ar ierobežotu atbildību un akciju sabiedrības, kas reģistrētas Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vairāk nekā 12 mēnešus);
- 2) biedrības un nodibinājumi.

Jaundibināti pasākuma dalībnieki:

- komersanti, biedrības un nodibinājumi, kuri, dienā, kad Labklājības ministrijā iesniedz pieteikumu, reģistrēti Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā mazāk nekā 12 mēnešus

04/2008/1578

mco akto/1 - 2/4 0

Labklājības ministrija

Kā pretendents tiek izvērtēts un reģistrēts Pasākuma dalībnieku reģistrā?

- juridiskā forma (sabiedrība ar ierobežotu atbildību, akciju sabiedrība, biedrība un nodibinājums)
- vai nav pasludināts maksātnespējas process
- vai ar tiesas spriedumu netiek īstenots tiesiskās aizsardzības process
- vai ar tiesas lēmumu netiek īstenots ārpus tiesas tiesiskās aizsardzības process
- vai darbība nav apturēta
- vai saimnieciskā darbība nav apturēta
- vai nav likvidēts

Labklājības ministrija

Pieteikšanās kārtība

- Labklājības ministrijas tīmekļa vietnē tiks publicēta pieteikuma veidlapa un iesniedzamie dokumenti reģistrācijai Pasākuma dalībnieku reģistrā
- pieteikties ALTUM īstenotajam finanšu atbalstam projekta ietvaros būs iespējams tikai tiem komersantiem, biedrībām un nodibinājumiem, kuri pieteikušies un reģistrēti Labklājības ministrijas Pasākuma dalībnieku reģistrā
- Lai piedalītos pasākumā, dokumentus varēs iesniegt klātienē Labklājības ministrijā, Rīgā, Skolas ielā 28, vai arī nosūtīt pa pastu vai parakstīt ar drošu elektronisko parakstu un laika zīmogu
- Dokumentu izskatīšana un pretendentu izvērtēšana notiks viena mēneša laikā no dokumentu saņemšanas brīža

Labklājības ministrija

Atlases pazīmes vai kritēriji

Pasākuma dalībnieki atbilst vismaz šādām pazīmēm:

- 1) statūtos ir noteikts sociālais mērķis un tam ir pozitīva sociāla ietekme;
- 2) peļņa tiek izmantota statūtos noteiktā sociālā mērķa sasniegšanai;
- 3) tiek nodarbināti algoti darbinieki.

Pasākuma dalībnieku pienākums ir nodrošināt atbilstību atlases pazīmēm visā projekta darbības laikā.

Labklājības ministrija

Reģistrācijai nepieciešamā informācija par peļņas sadali/ saimniecisko darbību

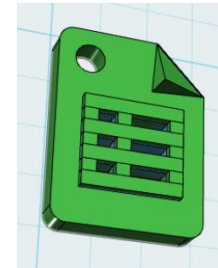

- Komersantam (izņemot jaundibinātu) jāuzrāda, ka iepriekšējā gadā ir bijusi peļņa, un 50% no peļņas atlikuma ir novirzīti sociālā mērķa sasniegšanai
- *vai*, ja Komersantam (izņemot jaundibinātu) iepriekšējā gadā nav bijusi peļņa, tad ir jāuzrāda rakstiska iekšējā politika par peļņas sadales aizliegumu (paredzot, ka peļņa netiek sadalīta starp komersanta dalībniekiem, bet tiks novirzīta sociālā mērķa sasniegšanai)
- vismaz vienam no komersanta (izņemot jaundibinātu) izpildinstitūcijas locekļiem vai vadības pārstāvim ir viena gada pieredze ar sociālās ietekmes saistītu procesu vadīšanu, kas jāuzrāda
- Biedrībai vai nodibinājumam (izņemot jaundibinātu), iepriekšējā gadā ieņēmumi no saimnieciskās darbības ir vismaz 10 % un nepārsniedz 50%

Labklājības ministrija

Saimnieciskās darbības aprēķināšana biedrībām vai nodibinājumiem

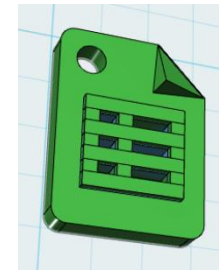
Rādītājs		Perioda beigās EUR
I. Biedru nauda, iestāšanās nauda un citas gadskārtējās iemaksas	1010	3
II. Saņemtie ziedojumi un dāvinājumi	1020	1803
III. Saņemtās dotācijas	1030	165283
IV. Ieņēmumi no saimnieciskās darbības	1040	49858
V. Citi ieņēmumi	1050	45177
VI. Ieņēmumi kopā	1060	262123
VIII. Izdevumi	1080	-270700
2. Materiālu izdevumi	1090	-13847
3. Algas	1100	-146506
4. Sociālās apdrošināšanas maksājumi	1110	-30972
5. Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana	1120	-14880
6. Citi izdevumi	1130	-64495
X. Izdevumi kopā	1170	-270700

Darbība
 $49858/262123 = 0,19$
19%

Labklājības ministrija

Ja pasākuma laikā biedrības vai nodibinājuma ieņēmumi pārsniedz 50%

- Biedrība vai nodibinājums saimniecisko darbību pasākuma ietvaros veic tikai kā papilddarbību, un ieņēmumi no saimnieciskās darbības nepārsniedz 50 procentus no kopējiem pārskata gada ieņēmumiem (kopējā apgrozījuma)
- Ja biedrības vai nodibinājuma ieņēmumi no saimnieciskās darbības var pārsniegt 50 procentus no kopējiem pārskata gada ieņēmumiem (kopējā apgrozījuma), biedrība vai nodibinājums, lai turpinātu dalību pasākumā, ir tiesīgs dibināt komercsabiedrību, nododot tai visas pasākuma ietvaros uzņemtās saistības un pienākumus
- Ja biedrības vai nodibinājuma ieņēmumi no saimnieciskās darbības pārsniedz 50 procentus no kopējiem pārskata gada ieņēmumiem (kopējā apgrozījuma), tā dalība pasākumā tiek pārtraukta un tam ir pienākums atmaksāt visu pasākuma ietvaros saņemto finanšu atbalstu

Labklājības ministrija

Reģistrācijai nepieciešamā informācija par algotiem darbiniekiem

- Pretendents uz darba līguma pamata nodarbina vismaz divus darbiniekus
- Pretendents, kas pieteikuma iesniegšanas dienā reģistrēts Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā mazāk nekā 12 mēnešus (jaundibināts), uz darba līguma pamata nodarbina vismaz vienu darbinieku

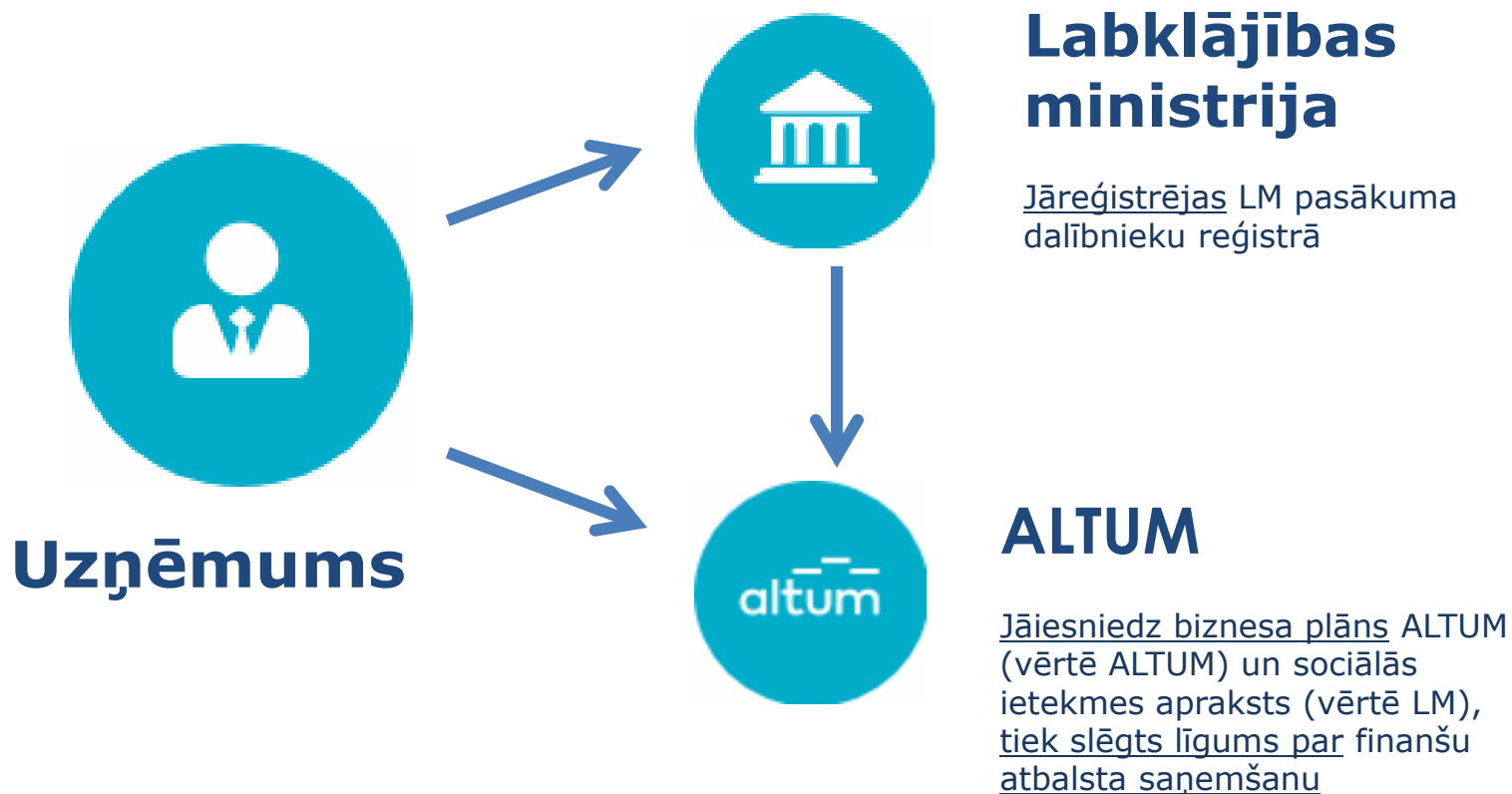

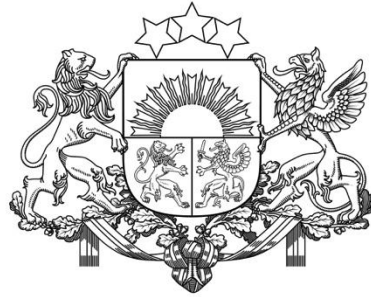

Labklājības ministrija

Pieteikšanās reģistrācijai un atbalsta saņemšanas process

Labklājības ministrija

Sociālās ietekmes izvērtēšana

Labklājības ministrija

Sociālā ietekme sociālās ietekmes mērīšana

Sociālā ietekme ir ilgtermiņa sociālas pārmaiņas, kas ir sasniegtas sociālā uzņēmuma veikto darbību rezultātā

Sociālās ietekmes mērīšana – pārmaiņu, kas apzināti sasniegtas sociālā uzņēmuma darbības rezultātā, radītās sociālās ietekmes mērīšana, izsakot to kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājos

Labklājības ministrija

Sociālās ietekmes informācija

	Reģistra līmenis	Biznesa projekta līmenis
Kāds ir galvenais mērķis?	Iegūt pamata informāciju par pasākuma pretendenta līdzšinējo sociālo ietekmi	Iegūt un izvērtēt informāciju par pasākuma dalībnieka biznesa projekta potenciālo sociālo ietekmi un sasniegto sociālo ietekmi
Kādi dati un informācija tiek prasīta?	Dati un informācija par pasākuma pretendentu līdzšinējo sociālo ietekmi pēdējā kalendārā gada laikā	Dati un informācija par pasākuma dalībnieka konkrētā biznesa projekta potenciālo un sasniegto sociālo ietekmi
Kad tiek prasīta informācija?	Reģistrācijas brīdī, kā arī katru nākamo gadu	Biznesa projekta sociālās ietekmes veidlapā, projekta atskaitē un ikgadējā sociālās ietekmes raksturojumā divus gadus pēc projekta noslēguma
Kurš sagatavo informāciju un aizpilda veidlapu?	Pasākuma pretendents	Pasākuma dalībnieks
Vai ir jāpierāda sasniegtā sociālā ietekme?	Jā. Pasākuma pretendents deklarē, ka visa norādītā informācija ir patiesa. Ir jāpievieno pierādījumi, kas apliecina norādīto datu patiesumu	Jā. Pasākuma dalībniekam ir jāpierāda sasniegtā projekta sociālā ietekme
Kad tiek sagatavota sociālās ietekmes izvērtējuma informācija?	Vismaz vienu reizi gadā, sagatavojot uzņēmuma gada pārskatu.	Sagatavojot projekta pieteikumu, kā arī projekta atskaiti.

Kādi dati un informācija tiek prasīta?

Labklājības ministrija

- **Pamata dati par pretendenta darbības veidu un jomu**
  - Darba integrācijas uzņēmums
  - Cits sociālais uzņēmums

- **Pamata dati par pretendenta nodarbinātajiem**
  - Cik uzņēmumā ir nodarbināti darbinieki (ar darba līgumu)
  - Cik uzņēmuma darbinieku (kuriem ir darba līgumi) ir no projekta mērķa grupām (ilgstošie b/d, gados vecāki b/d, b/d, kuriem ir apgādājami un b/d ar invaliditāti; personas ar invaliditāti; personas ar garīga rakstura traucējumiem)

- **Pamata dati par pretendenta sociālo ietekmi**
  - Cik personām ir tieši sniegts labums, pateicoties uzņēmuma produktiem vai pakalpojumiem?
  - Cik personām ir netieši sniegts labums, pateicoties uzņēmuma produktiem vai pakalpojumiem?
  - Kādi ir sociālā uzņēmuma **galvenie, nozīmīgākie, konkrētie, izmērāmie sociālās ietekmes rādītāji un to skaits** pēdējā kalendārā gada laikā?
  - Kāda ir sociālā uzņēmuma darbības teritorija?

- **Pamata dati par pretendenta finanšu rādītājiem**
  - Gada apgrozījuma apmērs (t.sk. no saimnieciskās darbības, kas saistīta ar sociālo mērķi)
  - Finansējuma avoti un apmērs (no saimnieciskās darbības gūtie ienākumi; ziedojumi un dāvinājumi; valsts un pašvaldības atbalsts; dotācijas)
  - Gada peļņa
  - Pašu kapitāls

Labklājības ministrija

Pārmaiņu būtība - cēloņsakarību ķēde starp sociālā uzņēmuma mērķauditoriju, veiktajām darbībām, rezultātiem un ietekmi, kuru ir plānots sasniegt caur šīm darbībām

Problēma	➤ <i>Kas ir konkrēta problēma, ko sociālais uzņēmums risina?</i>
Ieguldītie resursi	➤ <i>Kāda veida resursi tiek ieguldīti, lai sasniegtu plānotās pārmaiņas un sociālo ietekmi?</i>
Aktivitātes (darbības)	➤ <i>Kāda veida aktivitātes ievieš un īsteno, lai sasniegtu sociālo ietekmi? Kādus produktus ražo vai sniedz pakalpojumus, kādā veidā šīs aktivitātes sniedz ieguldījumu sociālās ietekmes sasniegšanā?</i>
Iesaistītās puses un mērķgrupas	➤ <i>Kas ir mērķgrupas un iesaistītās puses un kā tās ir saistītas ar uzņēmuma darbu?</i>
Aktivitāšu iznākuma rādītāji	➤ <i>Kādi ir iznākuma rādītāji un kādā veidā mērķgrupas izmanto aktivitātes?</i>
Rezultatīvie rādītāji	➤ <i>Kādas ir sasniegtās pārmaiņas risinātās problēmas kontekstā? Kādas ir pārmaiņas mērķgrupas pārstāvjiem?</i>
Ilgtermiņa ietekme	➤ <i>Kādas ir ilgtermiņā paliekošas pārmaiņas, ko sociālais uzņēmums vēlas sasniegt?</i>

Sociālās ietekmes pierādījumu veidi

Pierādījumu veids	Pierādījumu piemēri
Dažāda veida dati	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Statistikas dati ☐ Aptaujas dati ☐ Novērojumu dati
Publikācijas	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Publikācijas medijos ☐ Pašu sociālo uzņēmumu veidotas publikācijas (raksti, sižeti, video) ☐ Mērķgrupas pārstāvju veidotas publikācijas
Līgumu un citu juridiski saistošu dokumentu kopijas	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Līgumi ☐ Apliecinājumi ☐ Protokoli ☐ Izziņas ☐ Valsts un pašvaldības iestādēm sniegtie pārskati
Pieredzes stāsti	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Tiešo labuma guvēju pieredzes stāsti, kas ilustrē sasniegtās pārmaiņas ☐ Citu sabiedrības pārstāvju pieredzes stāsti par novērotajām un piedzīvotajām pārmaiņām
Trešo pušu vērtējumi un pētījumi	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Ekspertu vērtējumi un atzinumi ☐ Ekspertu un organizāciju pētījumi
Saraksti un parakstu lapas	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Dalībnieku saraksti ☐ Parakstu lapas par saņemtajām precēm un pakalpojumiem
Kvalitatīvo rādītāju intervijas	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Individuālās intervijas ☐ Grupu intervijas

Labklājības ministrija

Finanšu atbalstu saņēmušo pasākuma dalībnieku uzraudzība un atbilstības kontrole

Projektu īstenošanas laikā tiks uzraudzīts un vērtēts:

- pamatlīdzekļu esamība biznesa projekta īstenošanas vietā
- vai pamatlīdzekļi tiek izmantoti atbilstoši biznesa projekta mērķim
- vai tiek sasniegti biznesa projektā plānotie saimnieciskās darbības un sociālās ietekmes mērķi
- vai netiek veiktas būtiskas pārmaiņas, kas būtu pretrunā pasākuma nosacījumiem vai biznesa projekta vērtējumam

Pēc biznesa projektu īstenošanas uzraudzības mērķis ir nodrošināt, lai uzraudzības periodā biznesa projektos, kuros veikti ieguldījumi materiālajos aktīvos, tiek saglabāti ar ESF projekta līdzfinansējumu iegādātie aktīvi, tiek sasniegti biznesa projektā plānotie saimnieciskās darbības un sociālās ietekmes mērķi un netiek veiktas būtiskas pārmaiņas, kas būtu pretrunā pasākuma nosacījumiem vai biznesa projekta vērtējumam

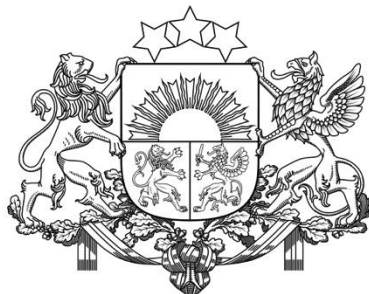

Labklājības ministrija

Veiksmes stāsts

Labklājības ministrija

Paldies!

Rafiks.Misirovs@lm.gov.lv

Alite.Grobina@lm.gov.lv

www.lm.gov.lv